

ABC

کتاب کار فارسی دبستان علوی
پایه چهارم
درس اول: آفریدگار زیبایی ها

تمرین

۱. درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص و سپس موارد نادرست را به صورت درست بنویس.

الف) خورشید، داوری چهار هنرمند را به عهده گرفت.

ب) واژه‌ی «جلا دادن» به معنی «پاکیزه کردن» است.

پ) زنبورهای عسل و پروانه بیشتر در فصل زمستان دیده می‌شوند.

ت) مخالف واژه‌ی «انبوه»، «کم» است.

تمرین

۱. درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص و سپس موارد نادرست را به صورت درست بنویس.

الف) خورشید، داوری چهار هنرمند را به عهده گرفت. ✓

ب) واژه‌ی «جلا دادن» به معنی «پاکیزه کردن» است. ✓

پ) زنبورهای عسل و پروانه بیشتر در فصل زمستان دیده می‌شوند. ✗ زنبور عسل و پروانه در فصل بهار دیده می‌شود.

ت) مخالف واژه‌ی «انبوه»، «کم» است. ✓

۲. حروف مناسب را انتخاب کن و در جای خالی بنویس. (حتماً حواست به معنی واژه‌ها باشد.)

..... شر

غ

ق

پوسته

ن..... اره

ز

ذ

ظ

ض

تماشا

..... وی

غ

ق

قورباغه

تر..... یم کرد

ص

ث

س

نقاشی کرد

۲. حروف مناسب را انتخاب کن و در جای خالی بنویس. (حتماً حواست به معنی واژه‌ها باشد.)

قشر

پوسته

غ

ظاره

تماشا

ز

ذ

ظ

ض

غ

غوی

قورباغه

غ

قی

ص

تربسیم کرد

نقاشی کرد

ث

س

۳. هم‌معنی کلمه‌های داده شده را، از بیت‌های روبه‌رو پیدا کن و بنویس.

آبگیر ..... گرچه ماه اندازه دریا دور است از زمین / عکسش اما درون بر که غوغا می‌کند

پنهان ..... من به گوش تو سخن‌های نهان خواهم گفت / سر بجنبان که بلی جز که به سر هیچ مگو

۳. هم معنی کلمه‌های داده شده را، از بیت‌های روبه‌رو پیدا کن و بنویس.

آبگیر ..... برکه ..... گرچه ماه اندازه دریا دور است از زمین / عکسش اما درون برکه غوغا می‌کند

پنهان ..... نهان ..... من به گوش تو سخن‌های نهان خواهم گفت / سر بجنبان که بلی جز که به سر هیچ مگو

۴. با حروف داخل هر بادکنک کلمه‌ای بنویس. (نکته: کلمه‌ای یعنی یک کلمه)

۴. با حروف داخل هر بادکنک کلمه‌ای بنویس. (نکته: کلمه‌ای یعنی یک کلمه)

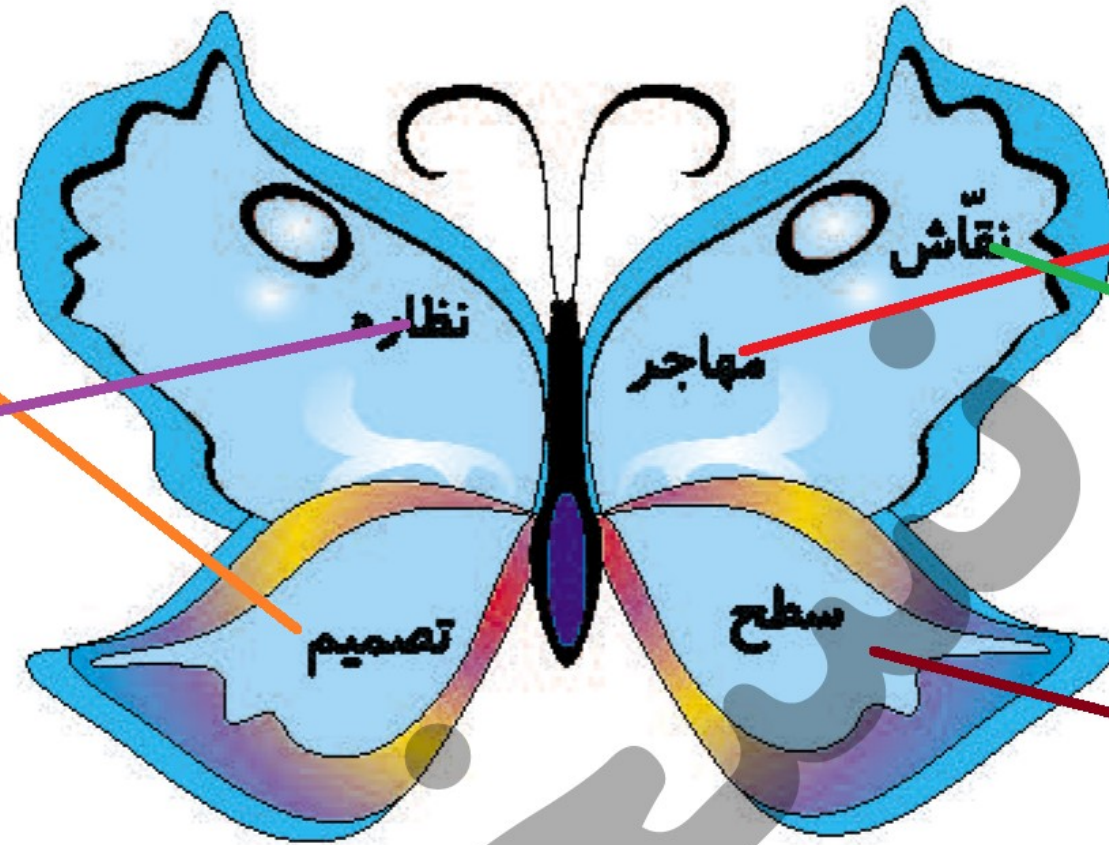

۵. کلمه‌های هم‌خانواده را به هم وصل کن.

۵. کلمه‌های هم‌خانواده را به هم وصل کن.

۶. کلمه‌ی نامناسب را در هر گروه رنگ بزن.

کشاورز	گندم	آسمان	مزرعه
گونیا	نقاله	پرگار	خط‌کش
دوچرخه	ریل راه آهن	اتوبوس	هوایما

کلمات رنگ شده‌ی بالا را، در یک متن دو سطری به کار ببر.

۶. کلمه‌ی نامناسب را در هر گروه رنگ بزن.

کشاورز	گندم	آسمان	مزرعه
--------	------	-------	-------

گونیا	نقاله	پرگار	خط کش
-------	-------	-------	-------

دوچرخه	ریل راه آهن	اتوبوس	هوپیما
--------	-------------	--------	--------

کلمات رنگ شده‌ی بالا را، در یک متن دو سطری به کار ببر.

به دلخواه دانش آموز

۷. کلمه‌های مرتبط به هریک از واژه‌های زیر را بنویس.

ورزش: کشتی ، فوتبال ، شنا

پرنده: کبوتر ، باز ، شاهین

کتاب: فارسی ، ریاضی ، علوم

نکته

جمع‌ها دو دسته‌اند:

۱. نشانه‌دار ← با علامت: ها - ان - ات، مانند: گل‌ها - دختران - اطلاعات

۲. بی‌نشانه (مکسر) ← بی‌علامت، مانند: اطفال، مدارس

۸. به بوستان محله‌ی خود، سری بزن و جدول زیر را کامل کن .

جمع
پرندگان
.....
.....
.....

مفرد
پرنده
.....
.....
.....

۸. به بوستان محله‌ی خود، سری بزن و جدول زیر را کامل کن .

جمع
پرندگان
.....درختان.....
.....گل‌ها.....
.....نیمکت‌ها.....

مفرد
پرنده
.....درخت.....
.....گل.....
.....نیمکت.....

۹. درباره‌ی فصل تولّد خودت یک بند بنویس. فکر می‌کنی کدام ویژگی فصل، در تو بیشتر نمایان شده است؟

به دلخواه دانش آموز

۱. درباره‌ی هر تصویر یک جمله‌ی زیبا بساز و در هر جمله از کلمه‌ی «رنگارنگ» استفاده کن.

(الف)

جمله

به دلخواه دانش آموز

(ب)

جمله

به دلخواه دانش آموز

۱۱. شعر زیر را کامل کن. نام شاعر را بنویس.

سار، از شاخه پرید بال زد تا ته

گفت با سبزه و هر چه را

دل هر غنچه پرید

نام شاعر:

۱۱. شعر زیر را کامل کن. نام شاعر را بنویس.

سار، از شاخه پرید
گفت با سبزه و گل
دل هر غنچه
بال زد تا ته باغ
هر چه را گفت کلاغ
رنگ گلبرگ پرید

نام شاعر: شکوه قاسم‌نیا

۱۲. گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف) کدام کلمه با نشانه‌ی «ان» به کلمه‌ی «جمع» تبدیل نمی‌شود؟

(۱) دانا

(۲) جنگجو

(۳) گوینده

(۴) خروش

ب) در کدام بیت، جان‌بخشی (تشخیص) وجود ندارد؟

(۱) خبری داشت کلاغ

گفت در گوش درخت

(۲) برگ بی‌حوصله شد

سبزه خمیازه کشید

(۳) دل هر غنچه تپید

رنگ گلبرگ پرید

(۴) آهو از دشت گریخت

رَمه برگشت به ده

۱۲. گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف) کدام کلمه با نشانه‌ی «ان» به کلمه‌ی «جمع» تبدیل نمی‌شود؟

(۱) دانا

(۲) جنگجو

(۳) گوینده

(۴) خروش ✓

ب) در کدام بیت، جان‌بخشی (تشخیص) وجود ندارد؟

(۱) خبری داشت کلاغ

گفت در گوش درخت

(۲) برگ بی‌حوصله شد

سبزه خمیازه کشید

(۳) دل هر غنچه تپید

رنگ گلبرگ پرید

(۴) آهو از دشت گریخت

رمه برگشت به ده ✓

پ) در متن زیر چند کلمه‌ی نادرست وجود دارد؟

زمستان، اوّل ابرهای زخیم خاکستری رنگ را در آسمان پهن کرد و زمین را از نظر خورشید، ناپدید ساخت. او در یک روز، تمام سطح زمین را به رنگ سفید درآورد و رودخانه‌ها را با غشر نازکی از یخ، برآق کرد.

چهار (۴)

سه (۳)

دو (۲)

یک (۱)

ت) جمله‌ی زیر، با کدام واژه کامل می‌شود؟

«دشت را از خوشه‌های طلایی گندم .....»

ستاد (۴)

پوشاند (۳)

افشاند (۲)

نشانده (۱)

پ) در متن زیر چند کلمه‌ی نادرست وجود دارد؟

زمستان، اوّل ابرهای **زخیم** خاکستری رنگ را در آسمان پهن کرد و زمین را از نظر خورشید، ناپدید ساخت. او در یک روز، تمام **صطح** زمین را به رنگ سفید در آورد و رودخانه‌ها را با **غش** نازکی از یخ، براق کرد.

چهار (۴)

سه (۳) ✓

دو (۲)

یک (۱)

ت) جمله‌ی زیر، با کدام واژه کامل می‌شود؟

«دشت را از خوشه‌های طلایی گندم .....»

ستاد (۴)

پوشاند (۳) ✓

افشاند (۲)

نشانده (۱)

درک مطلب

داستانان نانمام زیر را به دلخواه خود کامل کن و سپس به پرسش‌ها پاسخ بده.

مرغابی در آب، روشنایی ستاره‌های دید؛ فکر کرد که ماهی است. قصد کرد تا آن را بگیرد ولی چیزی پیدا نمی‌کرد. وقتی بارها امتحان کرد و نتیجه‌ای به دست نیاورد؛ آن کار را رها کرد. روزهای دیگر که ماهی می‌دید، گمان می‌برد که همان روشنایی است؛ قصد گرفتن ماهی نمی‌کرد. و

منبع:
کلپله و دمنه

۱. داستان ناتمام «مرغابی» را با یک جمله به پایان برسان. به دلخواه دانش آموز

۲. برای داستان، عنوان مناسبی پیدا کن. به دلخواه دانش آموز

۳. روشنایی که مرغابی در آب می‌دید، چه بود؟ ستاره

۴. نتیجه‌ای که از این داستان گرفتی چه بود؟ به دلخواه دانش آموز

باستغفر از توجه شما